

Min tid som flygvärdinna i Förenade Arabemiraten

Min berättelse börjar i juni 2004 när jag, efter två terminer på juristlinjen i Stockholm, började ifrågasätta om jag verkligen hamnat på rätt plats. Under min uppväxt på Sollerön fick jag ofta höra att jag var en hejare på att argumentera för min sak och det hade därför sedan tidig ålder varit min dröm att bli åklagare. Efter några ungdomsår i Spanien tillsammans med familjen Bosse Präst, började jag så på den eftertraktade utbildningen till jurist. Saken var bara den att jag från första början vantrivdes i Stockholm. Dessutom förklarade mina lärare gång på gång för mig att det inte fanns utrymme för ifrågasättande inom juridiken. Jag som hade älskat att diskutera fick nu finna mig i att tyst läsa och lära. Mer och mer gick det upp för mig att min dröm inte alls var vad jag trott, och när jag såg en platsannons om arbete som flygvärdinna i Förenade Arabemiraten skickade jag in en spontanansökan på tre rader och bifogade ett foto. Bara några dagar senare blev jag kallad på intervju och efter ytterligare en vecka bar det av mot Abu Dhabi, huvudstaden i ett land jag tidigare knappt hört talas om. I efterhand har jag fått höra att det enda de tittade efter på intervjun var om man hade fina tänder och ordentligt målade naglar. Vilken tur att jag dagen innan för en gångs skull tagit mig tid att sköta om mina händer.

Väl på flyget mot Förenade Arabemiraten mötte jag några av mina blivande kolleger. Vi var totalt ungefär tjugo svenskar och danskar som åkte ner samtidigt. När vi började prata om våra förväntningar och hur mycket vi visste om landet vi skulle till, visade det sig att mina tankar om religiös polis och tvång att bära heltäckande slöja i själva verket hörde mer hemma i Saudiarabien än i Förenade Arabemiraten. Statsreligionen är visserligen islam och en majoritet av invånarna är utövande muslimer, men Dubai, landets näst största stad, tar emot en stor mängd turister varje år och detta har självklart påverkat samhället. Dessutom bor det i Förenade Arabemiraten ca 4,5 miljoner människor varav ungefär 85 % är inflyttade arbetare. Majoriteten av dessa är lågavlönade byggnadsarbetare från Pakistan, Bangladesh och Nepal, men människor från hela världen samlas där. Hur som helst så är religionen och den arabiska kulturen ständigt närvarande.

Moskéer finns överallt och böneutropen är många. Standardklädseln för emiratiska män är det som kallas dishdash, en lång vit klänning, och för kvinnorna är det heltäckande svart som gäller. Som västerlänning kan man dock i princip gå klädd hur man vill. Det finns ingen religiös polis som stoppar en om man går runt i baddräkt på gatorna, men däremot lär man få många obehagliga kommentarer och gott om stirrande blickar. Så av respekt för kulturen och för att förenkla sitt liv gör man bäst i att klä sig någorlunda konservativt med täckta axlar och byxor eller kjol som slutar nedanför knäet.

Landet består främst av öken och det är mycket varmt hela året. På sommaren går temperaturen ofta upp mot 45 grader och luftfuktigheten är hög. För oss skandinaver som kom dit mitt i högsommaren var värmen den största chocken. På bara några minuter utomhus blev man helt genomsvettig. Som tur var hade alla fordon och byggnader ordentlig luftkonditionering, vilket dock emellanåt drog ner inomhustemperaturen till obehagliga nivåer. Ibland verkade det som att mängden kall luft även var en statussymbol. Ett bra exempel är att vi alltid fick ”klä oss” för att gå på bio. Att sitta i den iskalla biosalongen utan jacka var nästintill otänkbart, och detta medan temperaturen utanför var skyhögt.

När vi anlände till Abu Dhabi blev vi incheckade på ett otroligt fint hotell och den åtta veckor långa utbildningen satte igång direkt. Under fem månader bodde vi på det femstjärniga hotellet och den första tiden var klart omvälvande. Varje dag lärde jag mig något nytt och arbetet som flygvärdinna var både spännande och många gånger hårt. Det svåraste för mig var de oregelbundna arbetstiderna och att hålla mig vaken på nattflygningarna. Jag har alltid varit en riktig sjusovare. Att gå igenom ett fullsatt flygplan där alla sover och samtidigt veta att man själv måste vara vaken i många timmar till kan vara ordentligt psykiskt påfrestande. När jag väl fick sova var det inte ovanligt att jag drömde om passagerare som skrek efter vatten, huvudvärkstabletter och extra filtar.

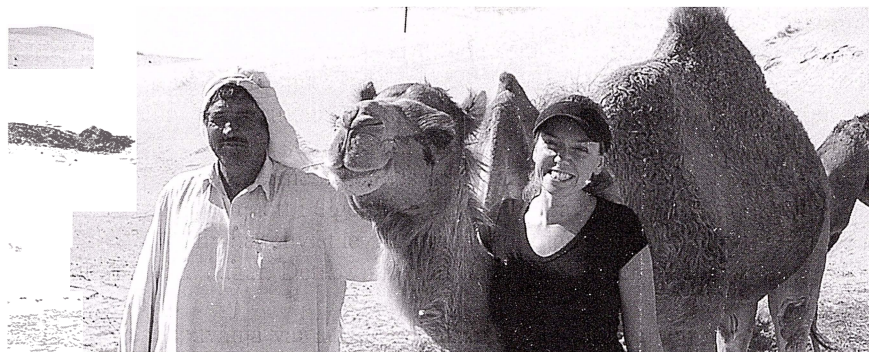
Ethiad Airways, flygbolaget som anställde mig, är Förenade Arabemiratens nationella flygbolag och ägs av staten. När jag började var det nystartat och vi var totalt ca 600 anställda i hela världen, när jag slutade tre och ett halvt år senare

Johanna på jobbet.

hade det ökat nästan tio gånger till ca 6000 anställda. Förenade Arabemiraten är ett rikt land tack vare oljan och ett stort flygbolag anses i regionen vara en viktig statussymbol. Inom företaget jobbar människor från många olika nationaliteter och när jag slutade flög vi till 40 destinationer över hela världen. Många kulturer möts ombord och detta innebär att det krävs stor flexibilitet, förståelse och diplomati för att klara av och trivas med arbetet. Då vi dessutom trafikerade flera fattiga länder var det vanligt med passagerare som aldrig tidigare flugit eller kanske ens sett ett flygplan, använt bestick, spolat i en toalett och så vidare. Ett otal gånger har jag förundrats över människor som hållt desserten över pastan, ställt sig upp och tagit ner väskor mitt i starten, använt apelsinjuicen till att tvätta fingrarna i och handfatet till att uträtta sina behov i. Vid ett tillfälle hade vi en specialflygning från London till Abu Dhabi. Planet var hyrt av en rik shejk som hörde till kungafamiljen och under flygningen jobbade jag i första klass. Passagerarna hade med sig egen mat och valde att sitta på golvet medan de åt. Detta trots att våra stolar i första klass vunnit flera priser för bekvämlighet. När de ätit färdigt låg det riskorn och kycklingben över hela golvet. Vid ett annat tillfälle bröt ett bråk ut mellan en av mina kolleger och en passagerare då min kollega under flygningen råkat servera biff istället för kyckling till en hinduisk indier. I Indien är ju kor heliga och för passageraren var det en djupt traumatisk upplevelse. Min kollega däremot förstod inte alls vad som var problemet. Även piloterna kunde ibland bete sig annorlunda. I många länder är pilot ett högstatusjobb och det råder strikt hierarki bland flygpersonalen. Att som flygvärdinna ifrågasätta en kapten är helt oacceptabelt och detta skapade emellanåt problem för oss som kom från mer jämställda länder. Vid ett tillfälle på en flygning mellan Abu Dhabi och Frankfurt skapade den ena piloten lätt panik bland de tyska passagerarna, då han strax innan landning kom ut ur cockpit och la sin bönematta mitt i gången och började be. Det enda jag kunde göra var att försöka övertyga passagerarna om att han inte var en terrorist som tänkte störta planet, utan en helt vanlig muslim.

Eftersom flygbolaget växte så snabbt steg vi som kommit tidigt lika snabbt i graderna, och bara ett och ett halvt år efter min ankomst blev jag befördrad till kabinchef. Att vara ansvarig för upp till 16 anställda, 350 passagerare, det omfattande administrativa arbetet och kontakten med flygplatspersonalen var en riktig utmaning, men gick oftast bra. Kraven på diplomati växte då det blev mitt ansvar att reda ut uppkomna situationer mellan passagerare, besättningsmedlemmar och annan personal. Den stressigaste perioden brukade vara innan start när markpersonalen skulle ge mig information, passagerare skulle gå ombord, tullen skulle kontrollera planet, förstaklasspassagerarna skulle serveras champagne, välkomstvideon skulle sättas igång, personalen längst bak hade kanske problem med en ugn och mitt i alltihop ville kapten allt som oftast få sitt specialkaffe eller

På utflykt i öknen.

kanske en påse nötter. Stresstålighet, problemlösningskapacitet och förmågan att prioritera var nya egenskaper jag snabbt fick tillägna mig.

Trots min relativt långa tid inom flygbranschen har jag varit förskonad från allvarliga olyckor och sjukdomsfall ombord. Jag har visserligen upplevt både stark turbulens och ordentliga luftgropar, men det har som tur var bara resulterat i att bricker fallit på golvet och att passagerare blivit illamående. Emellanåt har jag dock haft hjälp av min gedigna förstahjälpenutbildning. Bland annat när en äldre dam fick andningsbesvär och när en kollega vrickade handleden. Jag har även vid flera tillfällen fått lugna ner berusade passagerare och vid några tillfällen blev de till och med hämtade av polis vid landning på grund av dåligt uppförande. Dessa problem uppkom av någon anledning oftast på flygningar mellan Thailand och Europa.

När vi var hemma i Abu Dhabi gick tiden mest åt till att vila inför nästa flygning. Företaget ägde flera höghus mitt i staden och vi bodde två och två i varje lägenhet. Jag delade med en tjej från Stockholm som idag är en av mina bästa vänner. Det var strikta regler för när vi fick ha besök, men i huset var stämningen alltid på topp. Vi spenderade mycket tid tillsammans och man behövde aldrig vara ensam. Vi fick matvaror, filmer och snabbmat levererade direkt till dörren. En stor del av tiden låg vi på stranden eller vid någon hotellpool och tröttnade man på det fanns det flera gigantiska köpcentra där man kunde fördriva tiden med att shoppa, bowla, åka karuseller, få massage, gå på bio, fika eller spela spel. I ett av dem fanns det till och med en inomhusskidbacke med sittlift och allt. Eftersom det var så varmt fanns det få utomhusaktiviteter man kunde ägna sig åt och jag saknade konstant möjligheten att cykla, rida eller gå skogs promenader. Som tur var hade jag möjlighet att göra de sakerna när vi hade övernattningar på vissa destinationer, som Tyskland till exempel, och när jag var hemma på semester.

På denna gata bodde jag.

Arbetet som flygvärdinna har tagit mig till jordens alla hörn, och har även inneburit att jag kunnat ta med min familj på äventyr. Jag har dykt och sett hajar i Oman, druckit glühwein på en julmarknad i München, ätit världens godaste pannkakor i Toronto, sjungit med en gatumusikant i London, åkt gul taxi i New York, varit på hysterisk tuktusightseeing i Bangkok med min bror, ätit skaldjur med min moster i Manilla, dansat på gatorna i Dublin, sett lejon jaga vildsvin på safari i Kenya med min mamma, rullat nedför en blommande ängsbacke i Geneve, spelat kort med min mormor på en strandservering i Fujairah, kört längs slingriga vägar i Milano, nästan kört på en kamel mitt i öknen med min pappa och sett solen gå ner över Sydneys operahus. Jag har även blivit jagad av tre män i Casablanca, fått kackerlackor i maten i Kuala Lumpur, gråtit över utmärglade människor i Colombo, sett hundratals tiggande barn utanför flygplatsen i Dhaka och blivit bestulen på mina tillhörigheter i Bryssel. Jag kan dock utan tvekan säga att mina upplevelser till absolut största delen varit positiva. Allt jag sett och fått uppleva har gjort mig till den jag är idag och jag ångrar inte en sekund att jag tog chansen att arbeta som flygvärdinna i Förenade Arabemiraten.

Johanna Jönsson